

niedziela, 04.02.2024

Święta Agata, chroniąca przed ogniem

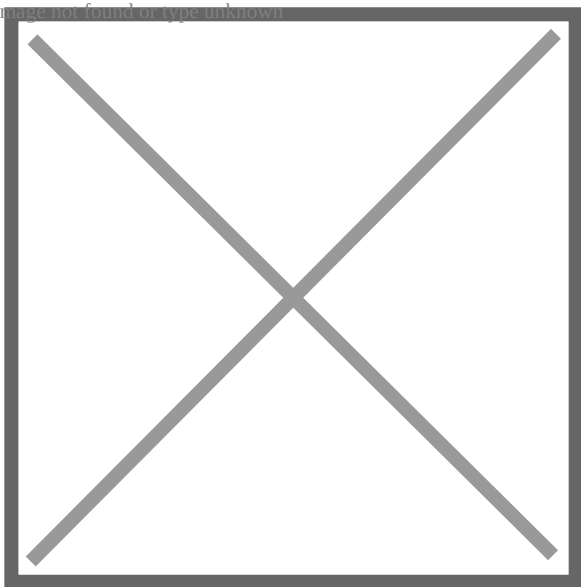
Jako wykonawca edyktu cesarskiego kazał ją zatem aresztować jako jedną z pierwszych i poddać wymaganej próbie. Podczas przesłuchali sędzia zadał jej między innymi pytanie: Czy nie wstydzisz się być chrześcijanką i prowadzić takie niewolnicze życie? Odpowiedziała mu na to: O wiele wyższa jest pokora i służba w chrześcijaństwie niż bogactwa i pycha panujących!

Wówczas aby ją upokorzyć i znieślawić, oddał ją do domu rozpusty. Zemsta jednak nie powiodła się. Święta bowiem zachowała niewinność. Wtedy poddał ją różnym torturom, pastwiąc się specjalnie nad jej kobiecością: rozszarpywano jej piersi, a następnie je odcięto. Żadne tortury nie zdołały oderwać jej od wiary świętej. W końcu wrzucono ją na rozżarzone węgle, na których zakończyła życie ziemskie 5 lutego 251 roku.

-

Kult świętej Agaty

Image not found or type not supported



Ciało św. Agaty pochowano ze czcią, poza miastem, w bezpiecznym miejscu. Od początku Święta cieszyła się bowiem czcią ze strony współziomków. Jednak "wybuch" jej kultu nastąpił razem z wybuchem wulkanu na Etnie. Miało to miejsce w rok po jej męczeńskiej śmierci. Ognista lawa popłynęła wtedy wprost na miasto. Nagle zmieniła kierunek i ominęła Katanię. Jej mieszkańcy nie mieli wątpliwości co do tego, że swoje ocalenie zawdzięczają, wielkiej rodaczce. Odtąd czcili ją jako główną patronkę miasta i okolic. Jej kult objął szybko całą Sycylię. Następnie przekroczył jej granice i rozpowszechnił się w całym chrześcijaństwie.

Wkrótce św. Agata stała się jedną z najbardziej czczonych Świętych Pańskich. Znalazła się nawet w gronie nielicznych świętych, których imiona umieszczono w Kanonie Rzymskim, czyli w głównej modlitwie mszalnej. Jej imię włączono tam

w V wieku. Stolica chrześcijaństwa uczciła ją także przez to, że poświęciła jej kilka okazałych bazylik: papież Symmachus (zm. 514 r.) przy via Aurelia, papież św. Grzegorz Wielki (zm. 604 r.) oraz papież Grzegorz II (zm. 731 r.) na Zatybrzu.

Ponieważ św. Agata zakończyła życie na rozżarzonych węglach, dlatego wieki średnie uczyniły ją patronką ognia. Stąd zwracano się do niej z prośbami, aby strzegła przed ogniem lasy i chaty z zabudowaniami i dobytkiem. Stąd w czasie pożaru wzywano jej pomocy. Stąd również czczono ją jako patronkę sztuki ludwisarskiej. Przy produkcji dzwonów stosuje się bowiem bardzo wysokie temperatury. Stąd czczono ją też jako patronkę sztuki piekarskiej, ponieważ do wypieków używa się rozpalonego pieca.

W związku z tym powstał w Polsce zwyczaj poświęcania w dzień św. Agaty: pieczywa, soli i wody. Mają one chronić ludzi przed pożarem i piorunami. W czasie pożaru wrzucano do ognia kawałki poświęconego chleba i nieco soli, aby wiatr odwrócił się w korzystnym kierunku i aby zatrzymało się rozprzestrzenianie ognia.

Chleb i sól świętej Agaty Od ognia strzeże chaty.

albo:

Gdzie święta Agata, Bezpieczna tam chata.

Rodzaj tortur zadawanych św. Agacie uczyniły z niej szczególną patronkę kobiet. Kobiety szukały u niej pomocy w swoich chorobach, a zwłaszcza w chorobach piersi.

Św. Agata jako szeroko znana, popularna i czczona, stała się tematem wypowiedzi artystów. Malarze i rzeźbiarze umieszczali obok niej przedmioty związane z jej męczeństwem lub płonąłą chatą czy płonąłą świecę. Do szczegółów jej męczeństwa nawiązują również formularze mszalne i brewiarzowe, w których nie brak utworów poetyckich (hymny, pieśni).

Kult św. Agaty wciąż jest żywy. Najżywszy jest w jej rodzinnej Katanii, gdzie w kościele katedralnym znajdują się jej relikwie. W każdą rocznicę jej śmierci mieszkańcy Katanii i okolic w uroczystej procesji prowadzą jej relikwie w specjalnym powozie. Oddają w ten sposób cześć swojej głównej Patronce.

Wspomnienie liturgiczne 4 lutego

Agata (etymologicznie: "dobra") urodziła się w Katanii na Sycylii ok. 235 r. Po przyjęciu chrztu postanowiła poświęcić się Chrystusowi i żyć w dziewictwie. Jej wyjątkowa uroda zwróciła uwagę Kwincjana, namiestnika Sycylii. Zaproponował jej małżeństwo. Agata odmówiła, wzbudzając w odrzuconym senatorze nienawiść i pragnienie zemsty. Kwincjan aresztował Agatę. Próbowił ją zniesławić przez pozbawienie jej dziewiczej niewinności, dlatego oddał ją pod opiekę pewnej rozpustnej kobiety, imieniem Afrodyssa. Kiedy te zabiegi spełzły na niczym, namiestnik skazał Agatę na tortury. Ostatecznie Agata poniosła śmierć, rzucona na rozżarzone węgle, 5 lutego 251 r. W dzień św. Agaty w niektórych okolicach poświęca się pieczywo, sól i wodę, które mają chronić ludność od pożarów i piorunów. Poświęcone kawałki chleba wrzucano do ognia, by wiatr odwrócił pożar w kierunku przeciwnym. W dniu jej pamięci karmiono bydło poświęconą solą i chlebem, by je uchronić od zarazy. Święta Agata wzywana przez kobiety karmiące oraz w chorobach piersi.

Bazylika św. Agaty w Rawennie

Kościół został poważnie uszkodzony w czasie trzęsienia ziemi, które nawiedziło miasto 11 kwietnia 1688 roku. W wyniku wstrząsów jedna z jego ścian tak się przechyliła, że dwie jej kolumny trzeba było wzmocnić przyporami. Rok 1944 przyniósł świątyni następne poważne zniszczenia, bowiem podczas bombardowań została uszkodzona apsyda oraz lewa nawa kościoła.

Rekonstrukcja świątyni, odbywająca się w różnych epokach, dała rezultat nieco eklektyczny. Taki efekt sprawiają budowle dwudziestu kolumn odzyskanych z zaginionych pomników wykonanych z granitu, marmuru greckiego lub marmuru szarego z kapitelami epoki rzymskiej, bizantyjskiej oraz renesansowej. Szlachetność budowli świątyni zaznacza się przede wszystkim w oryginalnych pasmach dekoracji mozaikowych z liśćmi oliwnymi ozdabiającymi mur pięciu okien apsydy.

Dekoracja mozaikowa z VI wieku, przedstawiająca na złotym tle Chrystusa siedzącego na tronie, a po bokach mającego dwóch Archaniołów pierwotnie pokrywała całą niszę apsydy.

W trzeciej nawie pomiędzy piątą a szóstą kolumną zauważyć można ambonę z VI wieku z rowkowanego marmuru z poziomymi żyłkami, którą uważa się za odzyskaną z wielkiej kolumny; na krawędzi wyższej widnieje dekoracja z jajeczkami i liśćmi o wzorze klasycznym.

Płyta ołtarza znajduje się na sarkofagu, który zawiera szczątki biskupa Agnello z VI wieku oraz męczennika Sergio.

Przy wejściu oraz na zewnątrz kościoła rozproszone są pozostałości z antycznych sarkofagów pogańskich. Zostały one znalezione podczas prac wykopaliskowych z końca XIX wieku oraz w latach 1914/1918 na obszarze przeciwnym do świątyni, gdzie z pewnością istniał kwadratowy portyk oraz stary cmentarz.

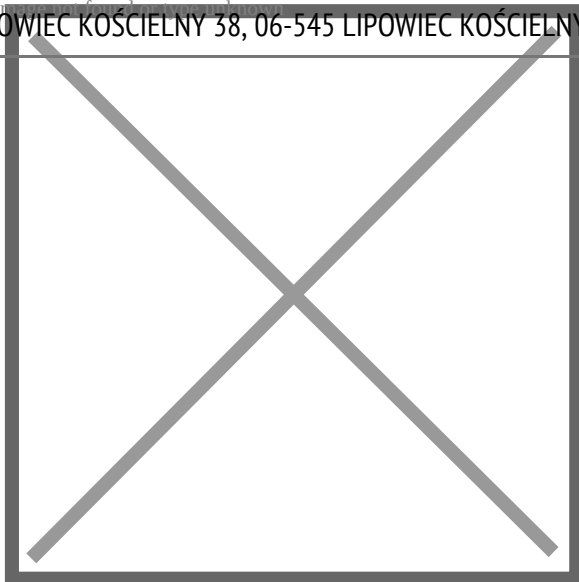
Znajduje się tutaj także sarkofag, typowe dzieło grobowe popularne w starej Rawennie, wykonany z wapienia dalmatyńskiego, używanego od końca V wieku aż do początków VII z powodów praktycznych i ekonomicznych. Wapień skutecznie wyparł 5 używany przy wyrobie sarkofagów marmur grecki.

Modlitwy za Wstawiennictwem św. Agaty

-

Krótką modlitwa za wstawiennictwem św. Agaty

Panie Boże, święta Agata zawsze podobała się Tobie dzięki swej czystości i przez swoje męczeństwo. Niech za jej wstawiennictwem otrzymamy miłosierne przebaczenie naszych grzechów. Amen.



Wszechmogący Boże, Ty w osobie świętej Agaty, dziewicy i męczennicy, dałeś nam wzór miłowania Ciebie całym sercem; spraw abyśmy mogli się cieszyć jej wstawiennictwem i swoją pracą wielbić Ciebie, a bliźnim naszym przynosić zdrowie i radość. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

* * *

Boski Zbawicielu, daj za przyczyną św. Agaty, abyśmy nie służyli światu i grzechowi, lecz jedynie Tobie; iżbyśmy osiągnęli prawdziwą wolność dzieci Boga i z Tobą mogli kiedyś panować w Królestwie Ojca Twojego. Amen.

* * *

Wszechmogący Boże, niech nam wyprosi Twoje miłosierdzie święta Agata, dziewica i męczennica, która podobala się Tobie, dzięki męczeństwu i poświęconej Tobie czystości. Przez zasługi świętej Agaty, naszej patronki, błagamy Cię Boże, umacniaj nas, abyśmy nie zrażali się nigdy trudnościami i bólem, lecz by nasza miłość hartowana w cierpieniu jak w ogniu rozgrzewała serca innych i wiodła nas do Ciebie. Wszechmogący Boże, niech święta Agata wstawia się za nami i naszymi bliskimi, wyjednuje nam potrzebne łaski, opiekuje się nami i chroni od wszelkich niebezpieczeństw. Przez Chrystusa Pana Naszego. Amen.

-

Modlitwa św. Agaty

"Panie Jezu Chryste, Ty przenikasz serce moje, Ty znasz moje życzenia, do Ciebie chcę należeć ze wszystkim, czym jestem i co posiadam. Bądź moim pasterzem, niech ja będę Twoją owieczką. Strzeż mnie w świętej walce o Twoją chwałę i wzmocnij słabość moją".

-

Koronka do św. Agaty

O święta Agato, która odrzuciłaś niechcianych zalotników i cierpiełaś bolesne tortury dla oddania się Boskiemu Oblubieńcowi. Broń nas przed gwałtem i innymi atakami oraz racz uchronić nas przed rakiem piersi i innymi chorobami kobiet oraz wspieraj nas w pokonywaniu przeciwności. O święta Agato, dziewico i męczennico, módl się za nami teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

Na 3 częściach po 3 paciorki każda:

Ojcze nasz...

Zdrowaś Maryjo...

Chwała Ojcu...

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.

Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas.

Ojczy z nieba Boże - zmiłuj się nad nami.

Synu Odkupicielu świata Boże - zmiłuj się nad nami.

Duchu Święty Boże - zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco, Jedyny Boże - zmiłuj się nad nami.

Święta Agato, perło Sycylii, módl się za nami.

Święta Agato, zachwycająca niezwykłą urodą,

Święta Agato, swe dziewictwo Chrystusowi Panu ofiarująca,

Święta Agato, odważnie odrzucająca załoty namiestnika pogańskiego,

Święta Agato, rozmówiona w krzyżu Chrystusa,

Święta Agato, pragnąca żyć w skromności obyczajów,

Święta Agato, przykładzie pobożności,

Święta Agato, jaśniejąca cnót wszelkich przykładem,

Święta Agato, panno roztropna i wstrzemięźliwa,

Święta Agato, pokucie i umartwieniom wiera,

Święta Agato, świadomie rezygnująca z bogactw ziemskich i rozkoszy świata,

Święta Agato, opiekunko matek karmiących,

Święta Agato, bez litości przed śmiercią dręczona,

Święta Agato, na tortury okrutne skazana,

Święta Agato, nadzieją nadprzyrodzoną umocniona,

Święta Agato, męczenniczko w miłości do Pana,

Święta Agato, orędowniczko gasząca ludzkie namiętności,

Święta Agato, patronko chroniąca przed pożarami,

Kościółowi świętemu upros łaskę stałości i wierności w głoszeniu Ewangelii, święta Agato wspomóż nas.

Dziewczętom i chłopcom pomagaj w zachowaniu czystości,

Rodzinom wyprasza radość ze wzrastania w świętości,

Chroń nas od ognia, piorunów i nieszczęść doczesnych,

Pomóż kobietom chorym na raka piersi,

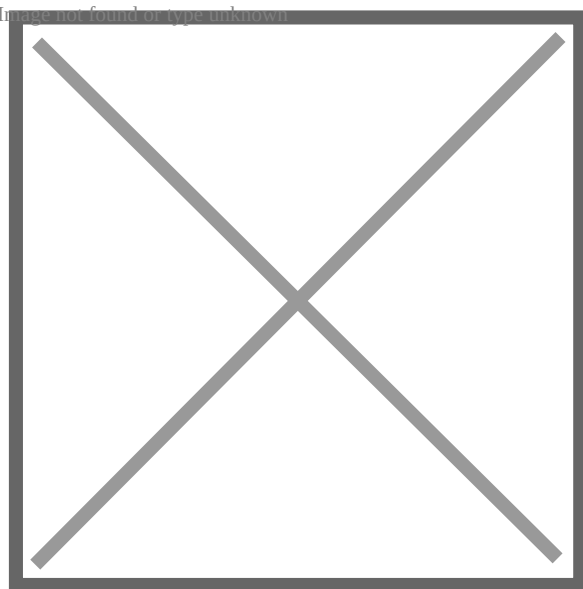
Opiekuj się matkami karmiącymi,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Image not found or type not known



W: Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się: Boże, Ciebie wysławiały zastępy aniołów i świętych. Przez zasługi świętej Agaty chroń swój lud od nieszczęść doczesnych i wprowadź go do swego królestwa. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.